

bele bütün mânasıyla bu millî ve vicdânî kuvvete müzâheret olunur. Son Hatt-ı Hümâyunları umum milletin azim ve celâdetini artırmıştır.

... Yalnız şâyânı dikkat ve teessürdür ki; bu nezih Anadolu halkı bugünkü hassas devirde bile İstanbulda câri tehâlûf ve münâferet-i efkârdan ve ihtirâsat-ı fitnekârîden pek mütezzi bulunuyorlar. Filhakika İstanbul muhitinin tefessuha müsâit ah-lâkı ve bundan istifâdeyi bilen ecebiler devlet ve milletin imhâsı ve devlet ve millete ve padişâhına sadâkat ve fedâkâriyle hizmet kabiliyetinde olanların ortadan kaldırılması için pek ileri gitmek cür'etini gösteriyorlar... ..İşte vicdân-ı millîdeki intihâbât-ı ciddiye ve tecelliyât-ı cedîdeyi menfaat-ı istilâcüyânelerine münâfi gören İngilizler ve vatanın zararına da olsa İngilizlere mûmaşarâtı meslek edinen zayıf seciyelliler bu kere acizlerini biliğfal İstanbulla celbe teşebbüs ediyorlar...

... Binaenaleyh abd-i memlûkleri bittabi Mal-taya gitmek veyahut en hafif olarak hal-i atâlete mahkûm edilmek gibi ihtimaller karşısında bırakıldım ve bittabi buna muvâfakatta mâzurum ve eğer icbâr edilürsem memuriyyet-i âcizânemden istifâ ederek kemekân Anadolu'da ve sine-i millette kala-cağım ve vazife-i vataniyyeme bu kere daha sarîh hatvellerle devâm edeceğim. Tâ ki Millet Mazhar-ı istiklâl ve saltanat ve hilâfet-i muazzama-i hümâyûnları masun-ı indirâs olsun. Sadâkat-ı âbidâne-min daima mütezâyid olduğuna itimad-ı şahânele-rini arz ve istivhâm'a mûcâseret eylerim.

Üçüncü Ordu Müfettişi, Fahri
Yâver-i Hazret-i Şehriyâri

Mustafa Kemal

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri: İstanbul 1945, cilt 1, s. 15)

4 Temmuz 1335 de Sivas Kongresinden önce Sivas vilâyetine çektiği telgraf ra hükûmet ve padişaha bağılılığının ve Padişah tarafından gönderilmesinin apaçık bir tezâhürüdür:

Cülûs-u Hümâyun-u Cenâb-ı Padişah-ı münasebet-i celâlesiyle Erzurumda makâmât-ı mülkiye ve askeriyenin tebrikâtını kabul ve idrâk ile mübâhiyim. Bu vesile-i mübecceli ile devlet ve milletin giriftâr olduğu vaziyetten tecelliyât-ı hasene ile halâs ve ecnam-ı mes'ûd ile mazhar-u feyz-ü felâh olmasını temennî eyleyerek arz-ı tebrikât eylerim.

Üçüncü Ordu Müfettişi ve Fahri
Yaver-i Hazret-i Şehriyâri

Mustafa Kemal

(a. g. e. sh." 65)

14.1.1920'de Padişah'ın vâkı rahatsızlığı sebebiyle de kendisine sıhhat ve âfiyet temnenisinde bulunmak üzere şu telgrafi çekmiştir:

Atebe-i Seniye-i Hazret-i Hilâfetpenâhiye;

Meclis-i milliyye teşrif-i şahânelerinden mahrum bırakan rahatsızlık bütün tabaa-yı hümâyunları meyânında, Hey'et-i temsiliyyemizi de pek ziyâde ducâr-ı teessür etti. Cenâb-u Hafız-ı Hakikî vücûd-u hümâyunlarını âfât-ı günüye ve semâviyeden masun buyursun. Âmin.

Anadolu ve Rumeli Müdâfâ-i Hukuk
Cemiyeti Hey'et-i Temsiliyesi nâmına,
Mustafa Kemal

(20 Ocak 1920 tarihli Hâkimiyet-i Miliye Gazetesi)

Yukarda serdettiğimiz vesikalar ve buna benzer daha birçok vesikalar, bağılılık telgraflarının zafere kadar her vesile ile temâdi edilmesi onun Anadolu'ya kaçarak değil, bizzat Sultan Vahdetin tarafından gönderilmesin'in bariz bir şekilde ifâdesi olsa gerektir.

Hoşça kalınız.

AĞLAT

Ağlat, akarak yaş silinir belki günâhım,
Ağlat, çekerek âh, açılır baht-ı siyâhım.

Ver, ver yaşı ver, sel gibi ırmak gibi
aksın
Âteş kesilip sonra melûl sînemi yakısın.

Güldük... Ne kazandık... Yine husrân,
yine feryâd,
Hieran dolu her hâtıra, hieran dolu her
yâd.

Son pâyesi gülmekse eğer arz-u
semânın,
Kopsun ve kırılsın teli tanbûr-u
keman'ın

HAK nevbeti vurdukça yaşar kalbi
perişan,
AŞK derdine yandıkça bulur mevki-i
zîşân..

Ağlat ki yanan ben olayım derdine
aşkın.
Ağlat ki tebessüm bile eyler beni
şaşkın.

Son isteğidir senden efendim bu, Murâd'm.
Yanmak... Yine yanmak.. Ezelî derdine
aşkın.